

Hur stor andel av barn och ungdomar i Stockholms stad är med i olika specialidrotter?

- En resultatredovisning bland barn och ungdomar i mellanstadie- och högstadieåldrarna i Stockholms stad

Magnus Åkesson

Stockholms
stad

Innehållsförteckning

1. Inledning.....	2
2. Undersökningen	2
2.1 Frågan om föreningsmedlemskap.....	3
3. Resultat.....	4
3.1 Deltagande i idrottsförening, lagidrott och individuell idrott.....	4
3.2 De största specialidrotterna.....	7
3.3 Specialidrotter bland barn i mellanstadieåldrarna	9
3.4 Specialidrotter bland ungdomar i högstadieåldrarna	11
3.5 Specialidrotter som växt eller krympt mellan 2005 och 2022	13
4. Sammanfattning	15
Litteraturförteckning	16

Stockholm 2024-11-29

I. Inledning

Statens och kommunernas främsta verktyg för att stimulera barn och ungdomar till fysisk aktivitet är att stötta föreningsidrotten. I budgetpropositionen för år 2024 tilldelar regeringen 2,1 miljarder kronor till Riksidrottsförbundet (RF) som i sin tur kanaliserar ut medlen till idrottsrörelsens förbund och enskilda föreningar. Sveriges kommuner och regioner (SKR) beräknar att det kontanta stödet från Sveriges kommuner till föreningslivet uppgår till 3 miljarder kronor år 2021 och att kommunernas driftskostnader för idrotts- och friluftsanläggningar är ungefär 13,6 miljarder kronor.¹ Utöver detta tillkommer naturligtvis investerings- och reinvesteringarkostnader för idrotts- och friluftsanläggningar. I Stockholms stad gav idrottsnämnden år 2023 stöd till mer än 400 föreningar och det kontanta stödet uppgick till 69,2 miljoner kronor.²

Stockholms stad genomför sedan tidigt 80-tal kontinuerligt studier kring resursutnyttjande och effekter av offentligt driven eller understödd verksamhet inom fritidsfältet. Forsknings- och utvärderingsgruppen Ung livsstil startade undersökningar 1984 som ett gemensamt projekt mellan dåvarande Fritid Stockholm och sociologiska institutionen vid Stockholms universitet. Idag genomför 21 kommuner studier i samarbete med forsknings- och utvärderingsgruppen Ung livsstil. Stockholms stad har genomfört undersökningar om barns och ungdomars fritids- och kulturvanor samt preferenser 1985, 1992, 1994, 1998, 2004, 2013/2014 och 2021/2022. Dessa studier har redovisats i en rad rapporter där ett flertal behandlar barns och ungdomars föreningsdeltagande.^{3 4}

I föreliggande resultatredovisning visas hur stor andel barn och ungdomar i Stockholms stad som är med i olika specialidrotter^{5 6}.

2. Undersökningen

Materialet som används i resultatredovisningen för barn och ungdomar har hämtats från forsknings- och utvärderingsgruppen Ung livsstils undersökningar i mellanstadiet och högstadiet i

---

¹ Sveriges kommuner och regioner. (2023). *Idrottspolitiskt positionspapper. Centrala områden för dagens och framtidens kommunala och regionala idrottspolitik.*

² <https://insynsverige.se/documentHandler.ashx?did=2045118>

³ Alla rapporter finns på www.unglivsstil.org. Se till exempel Blomdahl, U., Elofsson, S., Åkesson, M., Lengheden, L. (2014). *Segrar föreningslivet? En studie av svenskt föreningsliv under 30 år bland barn och unga*, Blomdahl, U., Elofsson, S. (2017). *Jämställd och jämlik! En studie av hälsa och offentligt resursutnyttjande på fritidsområdet bland barn och ungdomar i Stockholms stad i jämförelse med andra kommuner* och Åkesson, M., Blomdahl, U., Elofsson, S. (2015). *Hur stor andel av Stockholms stads barn och ungdomar är med i olika specialidrotter? En resultatredovisning bland mellanstadie-, högstadie- och gymnasieelever i Stockholms stad.*

⁴ I Åkesson, M. (2024). *Idrottens socioekonomiska struktur. En kvantitativ studie av den socioekonomiska strukturen bland ungdomar inom föreningsidrott och enskilda specialidrotter* behandlas deltagande i enskilda specialidrotter utifrån socioekonomisk bakgrund.

⁵ En specialidrott är en idrott som utövas i föreningsregi där föreningen via ett förbund är anslutet till Riksidrottsförbundet (RF). Till exempel är en fotbollsförening anslutet till Svenska fotbollförbundet som i sin tur är anslutet till Riksidrottsförbundet.

⁶ Tidigare publicerad rapport om deltagande i enskilda specialidrotter i Stockholm: Åkesson, M., Blomdahl, U., Elofsson, S. (2015). *Hur stor andel av Stockholms stads barn och ungdomar är med i olika specialidrotter? En resultatredovisning bland mellanstadie-, högstadie- och gymnasieelever i Stockholms stad.*

Stockholms stad. Insamlingen av data har genomförts av Stockholms stads idrottsförvaltning i form av enkäter som eleverna fyllt i under lektionstid i skolan. Vid genomförandet har personal från idrottsförvaltningen eller personal från skolan varit närvarande för att kunna besvara eventuella frågor. Undersökningen har som mål att studera barns och ungdomars livssituation, skol- och fritidssituation, hälsa, deltagande i kultur- och fritidsaktiviteter samt preferenser för fritid. I enkäten ingår vid sidan av detta frågor som gäller elevernas sociodemografiska och sociala bakgrund.

Urvalet har genomförts som stratifierat, slumpmässigt urval där skolklass utgör urvalsenshet. Urvalsramen innefattar uppgifter om skola, klassbeteckning och antal elever i klassen. Både kommunala skolor och friskolor ingår i urvalet. I mellan- och högstadiet har åtta stadsdelsnämndsområden av 13 valts ut, vilka tillsammans speglar Stockholms stad som helhet. Dessa områden har varit desamma sedan studierna inom Ung livsstil inleddes 1984.

Datainsamlingen genomfördes 2021-2022.

I mellanstadiet har 1956 barn svarat på enkäten och i högstadiet 1902 ungdomar. Svarsfrekvensen var i både mellanstadiet och högstadiet 70%. Bortfallet beror på frånvarande elever vid undersökningstillfället samt ett fåtal friskolor som valde att inte medverka i studien.

2.1 Frågan om föreningsmedlemskap

Sedan de första studierna i Ung livsstil har frågan om föreningsmedlemskap konstruerats så att barnen och ungdomarna skriver namnet på den förening som han/hon är medlem i samt vilken aktivitet som utövas i föreningen.⁷

Frågan om deltagande i förening kodas därefter genom att först kontrollera om den organisation som den svarande uppgett sig vara medlem i verkligen är en förening. Om den svarande uppgett en organisation som inte är en förening, mer förekommande exempel är kommersiella gymkedjor och dansskolor, stryks dessa svar och det ikryssade Ja ändras till ett Nej. Om den svarande uppgett en organisation som är en förening ges svaret en eller två koder. Alla föreningar får en kod beroende på vilken typ av förening det handlar om, till exempel scouter, schackförening, lagidrott, individuell idrott eller idrott som ej går att klassificera som lag eller individuell. Idrotter som kategoriseras som lagidrott är sådana idrotter där tävlandet endast sker i lag, till exempel fotboll och basket. Individuella idrotter är de idrotter där tävlandet huvudsakligen sker individuellt men där vissa tävlingsformer även kan ske i lag, till exempel gymnastik och bordtennis. Idrotter som ej går att klassificera som varken lagidrott eller individuell idrott är sådana idrotter där tävlandet kan ske i lika stor utsträckning i lag som individuellt, till exempel rodd och segling. Idrottsföreningarna får därefter ytterligare en kod som specificerar vilken specialidrott eller idrottsgren det handlar om. De specialidrotter som presenteras i denna studie är idrotter som utövas i föreningsform där föreningen via ett förbund är anslutna till Riksidrottsförbundet (RF).

---

⁷ För ett mer utförligt resonemang om mätning av föreningsmedlemskap se rapporten Blomdahl. U., Elofsson, S. *Barn och ungdomars nyttjande av Stockholms stads satsningar på idrott, kultur och andra fritidsverksamheter. En studie om jämställdhet och jämlikhet* (kommande) samt Blomdahl. U., Elofsson, S. *Föreningslivet bland barn och unga i Stockholm* (kommande).

3. Resultat

I detta avsnitt presenteras först hur stor andel av barn och ungdomar i mellanstadie- och högstadieåldrarna i Stockholms stad som är medlemmar i idrottsförening totalt samt i lagidrott respektive individuell idrott. Därefter redovisas hur stor andel som är medlemmar i enskilda specialidrotter.

3.1 Deltagande i idrottsförening, lagidrott och individuell idrott

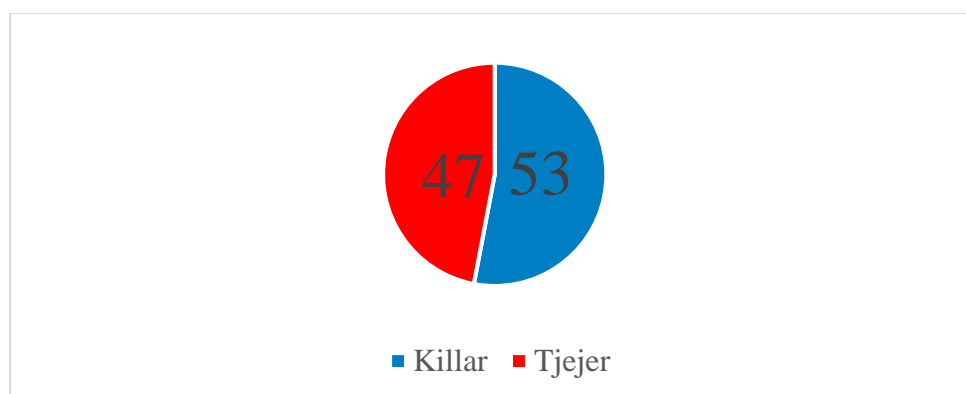
I nedanstående tabeller redovisas hur stor andel av barnen och ungdomarna som är medlemmar i idrottsförening totalt samt hur stor andel som utövar lagidrott och individuell idrott. I tillhörande figurer presenteras även könsfördelningen bland medlemmarna i respektive kategori. En individ kan naturligtvis vara medlem i både en förening som utövar lagidrott och i en förening som utövar individuell idrott.

I tabell 1 presenteras andelen medlemmar i idrottsförening totalt bland killar och tjejer i mellanstadie- respektive högstadieåldrarna.

Tabell 1. Andel medlemmar i idrottsförening utifrån skolstadium och kön. Stockholms stad. Andel (%).

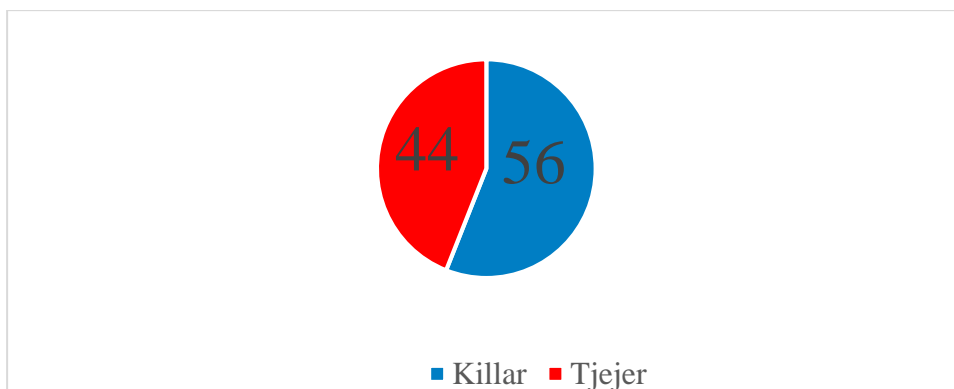
	Mellanstadiet	Högstadiet
Killar	70	54
Tjejer	63	42
Totalt	67	47

I mellanstadiet är 70% av killarna och 63% av tjejerna medlemmar i idrottsförening. Bland högstadieungdomarna är 54% av killarna och 42% av tjejerna medlemmar. I figur 1 visas könsfördelningen bland barnen i mellanstadieåldrarna som är medlemmar i idrottsförening.

Figur 1. Könsfördelning bland medlemmar i idrottsförening. Mellanstadiet, Stockholms stad. Andel (%).

Könsfördelningen bland mellanstadiebarnen som är medlemmar i idrottsförening är 53% killar och 47% tjejer. I figur 2 visas motsvarande könsfördelning bland ungdomar i högstadieåldrarna.

Figur 2. Könsfördelning bland medlemmar i idrottsförening. Högstadiet, Stockholms stad. Andel (%).

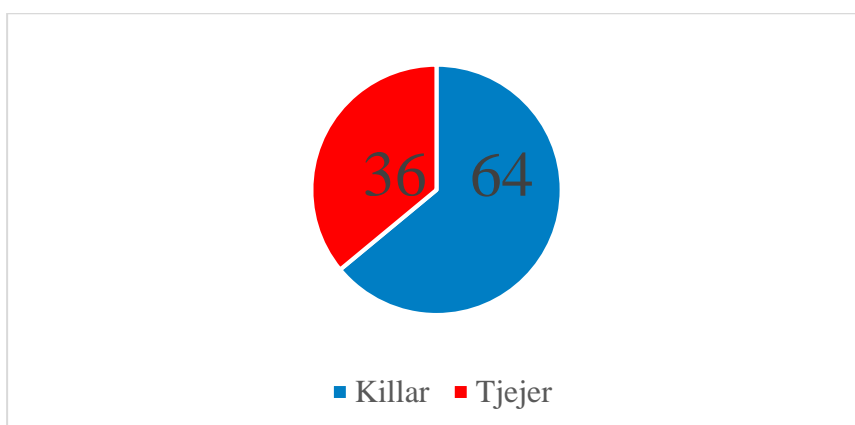
Bland högstadieungdomarna som är medlemmar i idrottsförening är könsfördelningen 56% killar och 44% tjejer.

I tabell 2 visas hur stor andel killar och tjejer i mellanstadie- respektive högstadieåldrarna som utövar lagidrott⁸.

Tabell 2. Andel medlemmar i lagidrott utifrån skolstadium och kön. Stockholms stad. Andel (%).

	Mellanstadiet	Högstadiet
Killar	52	34
Tjejer	29	20
Totalt	40	27

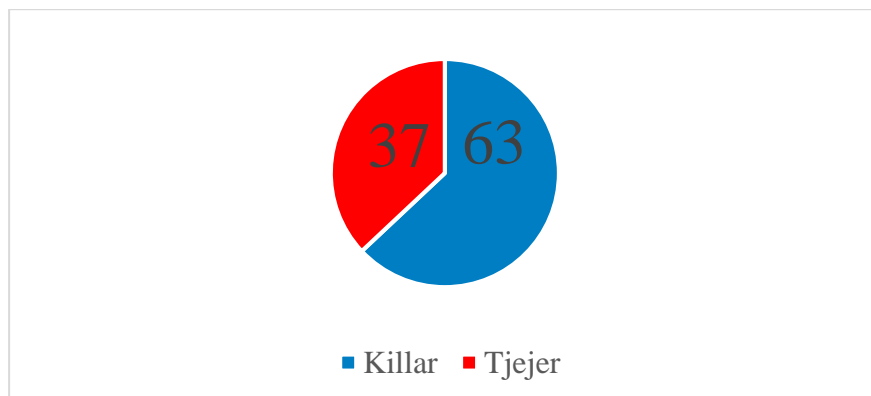
Tabellen visar en stark dominans av killar i lagidrotterna. 52% av killarna och 29% av tjejerna i mellanstadieåldrarna utövar lagidrott. I högstadieåldrarna utövar 34% av killarna och 20% av tjejerna lagidrott. I figur 3 visas hur könsfördelningen ser ut bland barn i mellanstadiet som utövar lagidrott.

Figur 3. Könsfördelning bland medlemmar i lagidrott. Mellanstadiet, Stockholms stad. Andel (%).

⁸ Idrotter som kategoriseras som lagidrott är sådana idrotter där tävlandet endast sker i lag, till exempel fotboll och basket.

Bland barn i mellanstadieåldrarna som utövar lagidrott är 64% killar och 36% tjejer. I figur 4 visas motsvarande könsfördelning bland ungdomar i högstadieåldrarna.

Figur 4. Könsfördelning bland medlemmar i lagidrott. Högstadiet, Stockholms stad. Andel (%).

Könsfördelningen bland ungdomar i högstadieåldrarna som utövar lagidrott är 63% killar och 37% tjejer. Könsfördelningen inom lagidrott är således lika bland ungdomar i högstadieåldrarna som bland barn i mellanstadieåldrarna.

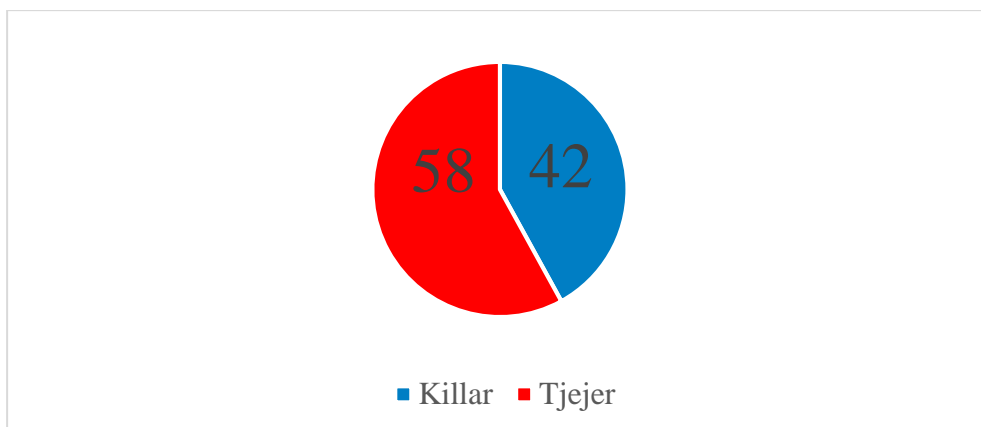
Tabell 3 visar hur stor andel av killarna och tjejerna som utövar individuell idrott⁹.

Tabell 3. Andel medlemmar i individuella idrotter utifrån skolstadium och kön. Stockholms stad. Andel (%).

	Mellanstadiet	Högstadiet
Killar	29	24
Tjejer	40	24
Totalt	35	24

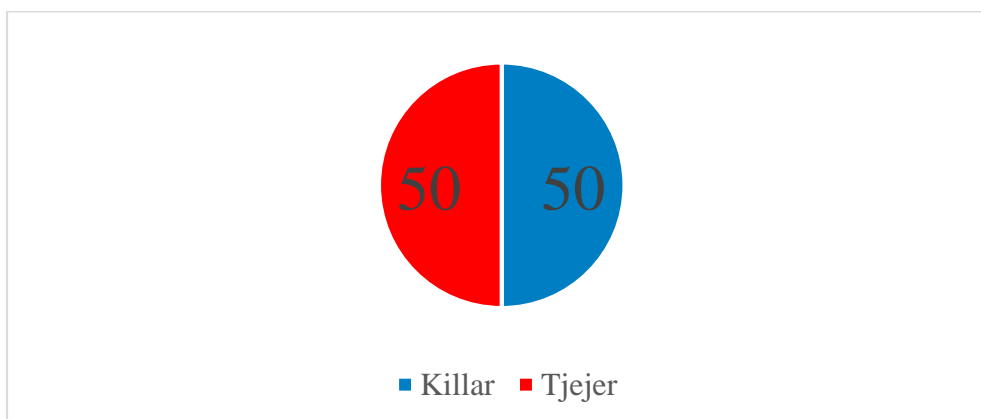
Individuell idrott domineras i mellanstadieåldrarna av tjejer och i högstadieåldrarna utövar en lika stor andel killar och tjejer individuell idrott. I mellanstadieåldrarna utövar 29% av killarna och 40% av tjejerna individuell idrott. I högstadieåldrarna utövar 24% av både killarna och tjejerna individuell idrott. Figur 5 visar könsfördelningen bland mellanstadiebarnen som utövar individuell idrott.

⁹ Individuella idrotter är de idrotter där tävlandet huvudsakligen sker individuellt men där vissa tävlingsformer även kan ske i lag, till exempel gymnastik och bordtennis.

Figur 5. Könsfördelning bland medlemmar i individuell idrott. Mellanstadiet, Stockholms stad. Andel (%).

Bland barn i mellanstadieåldrarna som utövar individuell idrott är könsfördelningen 42% killar och 58% tjejer. I figur 6 visas motsvarande könsfördelning bland ungdomar i högstadieåldrarna.

Figur 6. Könsfördelning bland medlemmar i individuell idrott. Högstadiet, Stockholms stad. Andel (%).

Könsfördelningen bland ungdomar i högstadieåldrarna som utövar individuell idrott är helt jämn.

3.2 De största specialidrotterna

I det här avsnittet redovisas de specialidrotter med högst andel medlemmar bland killar och tjejer i mellanstadie- respektive högstadieåldrarna.

I tabell 4 presenteras de sex största specialidrotterna totalt sett bland barn i mellanstadieåldrarna och ungdomar i högstadieåldrarna.

Tabell 4. Andel (%) medlemmar i de mest förekommande specialidrotterna totalt i olika åldersgrupper.

	Mellanstadiet	%		Högstadiet	%
1	Fotboll	29	1	Fotboll	17
2	Basket	8	2	Basket	5
3	Gymnastik	6	3	Tennis	4
3	Ridsport	6	4	Budo	3
3	Simning	6	4	Innebandy	3
6	Tennis	5	4	Ridsport	3

Tabell 4 visar att fotboll är den specialidrott med klart störst andel medlemmar totalt i både mellanstadie- och högstadieåldrarna. I båda åldersgrupperna är andelen medlemmar i en fotbollsförening mer än tre gånger fler än den näst största specialidrotten basket.

I tabell 5 visas de sex specialidrotter med störst andel medlemmar bland killarna i mellanstadieåldrarna och högstadieåldrarna.

Tabell 5. Andel (%) medlemmar i de mest förekommande specialidrotterna bland killar i olika åldersgrupper.

	Mellanstadiet	%		Högstadiet	%
1	Fotboll	40	1	Fotboll	24
2	Basket	8	2	Basket	5
3	Innebandy	5	3	Budo	4
3	Ishockey	5	3	Innebandy	4
3	Simning	5	3	Tennis	4
3	Tennis	5	6	Badminton	3

Bland killar i både mellan- och högstadieåldrarna är fotboll den klart största idrotten. Andelen deltagare i fotboll är fem gånger fler än den näst största idrotten basket både bland mellan- och högstadiekillar. Andelen utövare av fotboll är 16 procentenheter mindre i högstadiet än i mellanstadiet.

I tabell 6 visas de sex idrotter med störst andel utövare bland tjejer i mellanstadie- och högstadieåldrarna.

Tabell 6. Andel (%) medlemmar i de mest förekommande specialidrotterna bland tjejer i olika åldersgrupper.

	Mellanstadiet	%		Högstadiet	%
1	Fotboll	19	1	Fotboll	11
2	Gymnastik	11	2	Ridsport	6
2	Ridsport	11	3	Basket	5
4	Basket	9	3	Gymnastik	5
5	Simning	7	5	Friidrott	3
6	Tennis	5	5	Tennis	3

Bland tjejer i båda åldersgrupperna är fotboll den klart största idrotten. I mellanstadiet är gymnastik och ridsport de näst största idrotterna, dessa respektive idrotter når 11% av tjejerna. I högstadiet är ridsport den näst största specialidrotten bland tjejerna.

3.3 Specialidrotter bland barn i mellanstadieåldrarna

I detta avsnitt redovisas samtliga specialidrotter som når minst två procent av killarna respektive tjejerna i mellanstadieåldrarna. Först redovisas specialidrotterna i storleksordning efter den totala andelen utövare samt könsfördelningen inom idrotten. Därefter redovisas idrotterna i storleksordning efter andelen killar som deltar följt av motsvarande bland tjejer.

I tabell 7 redovisas andelen medlemmar i specialidrotterna totalt samt killar och tjejer. I tabellen visas även könsfördelningen inom respektive idrott.

Tabell 7. Andel (%) medlemmar bland mellanstadiebarn i olika specialidrotter samt könsfördelning (%) mellan killar och tjejer inom specialidrotten.¹⁰

		Killar	Tjejer	Totalt	Könsfördelning inom idrotten (killar/tjejer)
1	Fotboll	40	19	29	68/32
2	Basket	8	9	8	47/53
3	Ridsport	1	11	6	8/92
3	Simning	5	7	6	42/58
3	Gymnastik	2	11	6	15/85
6	Tennis	5	5	5	50/50
7	Budo ¹¹	4	3	4	57/43
8	Friidrott	2	3	3	40/60
8	Innebandy	5	2	3	71/29
8	Ishockey	5	0	3	100/0
11	Handboll	2	2	2	50/50
11	Bordtennis	4	0	2	100/0
11	Badminton	2	3	2	40/60

Det är 13 specialidrotter där minst två procent av barnen totalt i mellanstadieåldrarna deltar. Inom idrotterna basket, simning, tennis, budo, friidrott, handboll och badminton är könsfördelningen 60% av ena könet och 40% av andra könet eller jämnare.

I tabell 8 visas de specialidrotter där minst två procent av mellanstadiekillarna deltar.

¹⁰ Andelen deltagare i respektive specialidrott är avrundat till heltal. Detta innebär till exempel att intervallet 0-0,4 avrundas till 0, intervallet 0,5-1,4 avrundas till 1 osv. I några av specialidrotterna redovisas 0% deltagare bland killar eller tjejer. Naturligtvis kan det finnas en del deltagare av detta kön i berörd idrott. Noll procent deltagare kan därför antingen innebära att siffran avrundats till noll alternativt att deltagarna i idrotten inte har kommit med i studiens slumpmässiga urval. Resultaten ska tolkas som att det kan finnas deltagare av könet i specialidrotten men att dessa är väldigt få och att könsfördelningen är väldigt ojämn i denna idrott.

¹¹ Till kategorin Budo räknas de kampsporter som är anslutna till Svenska Budo- och kampsportsförbundet, till exempel jujutsu, kickboxning och MMA.

Tabell 8. Andel (%) medlemmar bland killar i mellanstadieåldrarna i olika specialidrotter.

		Killar
1	Fotboll	40
2	Basket	8
3	Tennis	5
3	Simning	5
3	Innebandy	5
3	Ishockey	5
7	Budo	4
7	Bordtennis	4
9	Gymnastik	2
9	Friidrott	2
9	Handboll	2
9	Badminton	2
9	Golf	2
9	Parkour ¹²	2

I mellanstadieåldrarna finns det 14 idrotter som når minst två procent av killarna. Av dessa är fem idrotter lagidrotter och nio individuella idrotter.

I tabell 9 visas vilka specialidrotter som når minst två procent av tjejerna i mellanstadieåldrarna.

Tabell 9. Andel (%) medlemmar bland tjejer i mellanstadieåldrarna i olika specialidrotter.

		Tjejer
1	Fotboll	19
2	Gymnastik	11
2	Ridsport	11
4	Basket	9
5	Simning	7
6	Tennis	5
7	Budo	3
7	Friidrott	3
7	Badminton	3
10	Innebandy	2
10	Handboll	2
10	Taekwondo	2

Det finns 12 specialidrotter som når minst två procent av tjejerna i mellanstadieåldrarna. Fyra av dessa idrotter är lagidrotter och åtta individuella idrotter.

¹² Parkour tillhör Svenska gymnastikförbundet men redovisas här som en enskild specialidrott.

3.4 Specialidrotter bland ungdomar i högstadieåldrarna

Här visas först de specialidrotter som når minst två procent av högstadieungdomarna totalt samt könsfördelningen inom respektive idrott. Därefter redovisas de idrotter som når minst två procent av killarna respektive tjejerna.

I tabell 10 redovisas andelen medlemmar i specialidrotterna totalt samt killar och tjejer. I tabellen visas även könsfördelningen inom respektive idrott.

Tabell 10. Andel (%) medlemmar bland högstadieungdomar i olika specialidrotter samt könsfördelning (%) mellan killar och tjejer inom specialidrotten.¹³

		Killar	Tjejer	Totalt	Könsfördelning inom idrotten (killar/tjejer)
1	Fotboll	24	11	17	69/31
2	Basket	5	5	5	50/50
3	Tennis	4	3	4	57/43
4	Innebandy	4	1	3	80/20
4	Ridsport	0	6	3	0/100
4	Budo ¹⁴	4	2	3	67/33
7	Friidrott	2	3	2	40/60
7	Gymnastik	1	5	2	17/83
7	Simning	2	2	2	50/50
7	Badminton	3	1	2	75/25
7	Ishockey	2	1	2	67/33

I högstadieåldrarna är det 11 specialidrotter som når minst två procent av ungdomarna. Fyra idrotter har en könsfördelning som utgörs av 60% av ena könet och 40% av andra könet eller jämnare, nämligen basket, tennis, friidrott och simning.

Könsfördelningen i badminton är olika i mellanstadieåldrarna och i högstadieåldrarna. I mellanstadiet är könsfördelningen inom badminton 40% killar och 60% tjejer och i högstadiet 75% killar och 25% tjejer. Vid en jämförelse med könsfördelningen av deltagartillfällen hämtat från Riksidrottsförbundets lokala aktivitetsstöd (LOK-stöd) år 2023 är könsfördelningen för deltagartillfällena bland badmintonklubbar i Stockholms stad 63% killar och 37% tjejer

¹³ Andelen deltagare i respektive specialidrott är avrundat till heltal. Detta innebär till exempel att intervallet 0-0,4 avrundas till 0, intervallet 0,5-1,4 avrundas till 1 osv. I några av specialidrotterna redovisas 0% deltagare bland killar eller tjejer. Naturligtvis kan det finnas en del deltagare av detta kön i berörd idrott. Noll procent deltagare kan därför antingen innebära att siffran avrundats till noll alternativt att deltagarna i idrotten inte har kommit med i studiens slumpmässiga urval. Resultaten ska tolkas som att det kan finnas deltagare av könet i specialidrotten men att dessa är väldigt få och att könsfördelningen är väldigt ojämn i denna idrott.

¹⁴ Till kategorin Budo räknas de kampsporter som är anslutna till Svenska Budo- och kampsportsförbundet, till exempel jujutsu, kickboxning och MMA.

både i åldersgruppen 7-12 år och 13-16 år.¹⁵ Inom ishockeyn är könsfördelningen något jämnare i högstadieåldrarna 67% killar och 33% tjejer mot 100% killar och 0% tjejer i mellanstadieåldrarna. Det är dock relativt få som spelar ishockey bland högstadieungdomarna, två procent av killarna och en procent av tjejerna (avrundade siffror). Könsfördelningen i deltagartillfällena som redovisas i LOK-stödsstatistiken inom ishockeyföreningar i Stockholms stad är 85% killar och 15% tjejer i åldersgrupperna 7-12 år respektive 13-16 år.¹⁶

De specialidrotter som når minst två procent av killarna i högstadieåldrarna presenteras i tabell 11.

Tabell 11. Andel (%) medlemmar bland killar i högstadieåldrarna i olika specialidrotter.

		Killar
1	Fotboll	24
2	Basket	5
3	Innebandy	4
3	Budo	4
3	Tennis	4
6	Badminton	3
7	Friddrott	2
7	Simning	2
7	Ishockey	2
7	Bordtennis	2

Tio specialidrotter når minst två procent av killarna i högstadieåldrarna, fyra av dessa är lagidrotter och sex individuella idrotter.

I idrotterna gymnastik, handboll, golf och parkour deltar två procent av mellanstadiekillarna. Bland högstadiekillar deltar färre än två procent i dessa idrotter.

I innebandy, budo, tennis, badminton och friddrott deltar ungefär lika stor andel mellanstadiekillar som högstadiekillar.

Hur många specialidrotter som når minst två procent av högstadietjejerna visas i tabell 12.

¹⁵ Riksidrottsförbundet. (2024). (Hämtad 2024-11-29). *Historik och statistik stöd*. <https://www.rf.se/bidrag-och-stod/bidrag/historik-och-statistik-stod>

¹⁶ Riksidrottsförbundet. (2024). (Hämtad 2024-11-29). *Historik och statistik stöd*. <https://www.rf.se/bidrag-och-stod/bidrag/historik-och-statistik-stod>

Tabell 12. Andel (%) medlemmar bland tjejer i högstadieåldrarna i olika specialidrotter.

		Tjejer
1	Fotboll	11
2	Ridsport	6
3	Basket	5
3	Gymnastik	5
5	Friidrott	3
5	Tennis	3
7	Budo	2
7	Handboll	2
7	Simning	2

Bland tjejer i högstadieåldrarna finns det nio idrotter som når minst två procent. Tre av dessa är lagidrotter och sex individuella idrotter.

I idrotterna badminton, innebandy och taekwondo deltar minst två procent av mellanstadietjejeerna. Bland högstadietjejeerna deltar färre än två procent i dessa idrotter.

I friidrott, budo och handboll deltar ungefär lika stor andel mellanstadietjejer som högstadietjejer.

3.5 Specialidrotter som växt eller krympt mellan 2005 och 2022

I detta avsnitt visas de större förändringar som skett gällande andelen deltagare i de olika specialidrotterna mellan åren 2005-2014. Resultaten är hämtade från tidigare undersökningar inom Ung livsstil som är genomförda i Stockholms stad åren 2005¹⁷ och 2014¹⁸ och jämförs med resultaten i föreliggande studie. Här presenteras resultaten för de specialidrotter där det är minst tre procentenheter fler eller färre deltagare i undersökningen 2022 jämfört med tidigare studier. Det ska noteras att det är andel medlemmar som undersöks vid de olika mätillfällena. Detta innebär att en mindre andel medlemmar i en specialidrott år 2022 jämfört med tidigare studier kan innebära att idrotten når lika många individer, i antal, som tidigare då invånarantalet i Stockholm har ökat över tid. Först redovisas förändringarna bland killar och tjejer i mellanstadieåldrarna och därefter motsvarande för de i högstadieåldrarna.

¹⁷ För mer information om undersökningen se Blomdahl, U., Elofsson, S. (2006). *Hur många idrottar/motionerar för lite och vilka är dom?*

¹⁸ För mer information om undersökningen se Blomdahl, U., Elofsson, S. (2017). *Jämställd och jämlik. En studie av hälsa och offentligt resursutnyttjande på fritidsområdet bland barn och ungdomar i Stockholms stad i jämförelse med andra kommuner.*

Tabell 13. Specialidrotter med förändrad andel (%) medlemmar åren 2005, 2014 och 2022. Mellanstadieåldrarna.

	2005	2014	2022
Killar			
Tennis	8	7	5
Innebandy	11	5	5
Tjejer			
Fotboll	16	12	19
Basket	5	5	9
Ridsport	14	9	11
Gymnastik	5	8	11

Bland killar i mellanstadieåldrarna är andelen medlemmar i tennis och innebandy tre respektive sex procentenheter färre år 2022 jämfört med 2005. Ingen idrott har ökat andelen medlemmar med minst tre procentenheter bland mellanstadiekillarna under perioden. Bland mellanstadietjejerna är andelen medlemmar i ridsport tre procentenheter mindre år 2022 jämfört med 2005. Fotboll, basket och gymnastik har en högre andel medlemmar bland tjejerna 2022 jämfört med tidigare studier. Det är sju procentenheter fler mellanstadietjejer som spelar fotboll 2022 jämfört med 2014 och det är sex procentenheter fler tjejer som utövar gymnastik jämfört med studien 2005.

I tabell 14 redovisas vilka specialidrotter som ökat eller minskat andelen deltagare bland killar och tjejer i högstadieåldrarna.

Tabell 14. Specialidrotter med förändrad andel (%) medlemmar åren 2005, 2014 och 2022. Högstadieåldrarna.

	2005	2014	2022
Killar			
Fotboll	21	21	24
Innebandy	7	4	4
Golf	4	2	1
Ishockey	5	2	2
Tjejer			
Fotboll	8	8	11
Ridsport	9	5	6
Gymnastik	2	2	5

Bland killar och tjejer i högstadieåldrarna är det tre procentenheter fler som spelar fotboll år 2022 jämfört med 2014. Andelen högstadiekillar som spelar innebandy, golf och ishockey har minskat med tre procentenheter sedan studien 2005. Bland högstadietjejerna är det tre procentenheter färre som utövar ridsport år 2022 jämfört med 2005 och det är tre procentenheter fler som utövar gymnastik jämfört med 2014.

4. Sammanfattning

Statens och kommunernas huvudsakliga strategi för att stimulera barn och ungdomar till fysisk aktivitet är att stötta föreningsidrotten genom kontanta stöd och genom att tillhandahålla anläggningar och ytor.

I denna studie undersöks hur stor andel barn och ungdomar i Stockholms stad som deltar i enskilda specialidrotter där förbundet är anslutet till Riksidrottsförbundet. Resultaten bygger på enkätsvar insamlade 2021-2022 genom forsknings- och utvärderingsgruppen Ung livsstil. Urvalet har genomförts som ett stratifierat slumpmässigt urval i Stockholms stad. I mellanstadiet har 1956 barn svarat på enkäten och i högstadiet 1902 ungdomar. Svarefrekvensen i både mellanstadiet och högstadiet är 70%. Barnen och ungdomarna har på en fråga fått ange namnet på den förening de är medlem i samt vilken aktivitet de utövar i föreningen. Svaren har kontrollerats huruvida den uppgivna föreningen är en förening och inte någon annan organisation för att därefter kodas.

Resultaten visar att 70% av killarna och 63% av tjejerna i mellanstadieåldrarna är medlemmar i en idrottsförening. I högstadieåldrarna är motsvarande resultat 54% av killarna och 42% av tjejerna. Fotboll är den specialidrott som har klart högst andel medlemmar bland killar och tjejer i både mellanstadie- och högstadieåldrarna. Bland killar i både mellanstadie- och högstadieåldrarna har fotbollen fem gånger fler utövare än den näst största idrotten basket. Andelen killar som är medlemmar i en fotbollsklubb är 40% i mellanstadiet och 24% i högstadiet. Det är 14 specialidrotter som når minst två procent av killarna i mellanstadieåldrarna och i högstadieåldrarna är det tio idrotter. Det är ingen idrott som når en större andel högstadiekillar än mellanstadiekillar. I innebandy, budo, tennis, badminton och friidrott deltar ungefär lika stor andel mellanstadiekillar som högstadiekillar.

Bland tjejerna är det i mellanstadieåldrarna 12 specialidrotter som når upp till minst två procent och i högstadieåldrarna nio idrotter. Fotboll är den största idrotten bland tjejer i båda åldersgrupperna och når 19% av tjejerna i mellanstadiet och 11% i högstadiet. De näst största idrotterna bland tjejer i mellanstadieåldrarna är gymnastik och ridsport som når 11% var för sig. I högstadieåldrarna är ridsport den näst största idrotten bland tjejerna. Sex procent av tjejerna i högstadiet är med i en ridklubb. Det är ingen idrott som når en större andel tjejer i högstadieåldrarna än i mellanstadieåldrarna. I friidrott, budo och handboll deltar ungefär lika stor andel mellanstadietjejer som högstadietjejer.

Vid en analys av vilka specialidrotter som når minst tre procentenheter fler eller färre deltagare i åldersgrupperna 2022 jämfört med studier genomförda 2005 samt 2014 så visar det sig att tennis och innebandy har en mindre andel deltagare bland killar i mellanstadieåldrarna. Bland killar i högstadieåldrarna har fotboll högre andel deltagare 2022 jämfört med tidigare studier medan innebandy, golf och ishockey har färre. Det är sju procentenheter fler mellanstadietjejer och tre procentenheter fler högstadietjejer som spelar fotboll 2022 jämfört med 2014. Även basket och gymnastik har en större andel utövare bland mellanstadietjejer 2022 jämfört med tidigare och det är också en större andel högstadietjejer som utövar gymnastik. Det är en mindre andel tjejer i både mellanstadieåldrarna och högstadieåldrarna år 2022 som utövar ridsport jämfört med 2005.

Litteraturförteckning

Blomdahl, U., Elofsson, S. (2006). *Hur många idrottare/motionerar för lite och vilka är dom?*

Blomdahl, U., Elofsson, S. (2017). *Jämställd och jämlik. En studie av hälsa och offentligt resursutnyttjande på fritidsområdet bland barn och ungdomar i Stockholms stad i jämförelse med andra kommuner.*

Blomdahl, U., Elofsson, S., Åkesson, M., Lengheden, L. (2014). *Segrar föreningslivet? En studie av svenskt föreningsliv under 30 år bland barn och unga.*

Riksidrottsförbundet. (2024). (Hämtad 2024-11-29). *Historik och statistik stöd.*
<https://www.rf.se/bidrag-och-stod/bidrag/historik-och-statistik-stod>

Sveriges kommuner och regioner. (2023). *Idrottspolitiskt positionspapper. Centrala områden för dagens och framtidens kommunala och regionala idrottspolitik.* Sveriges kommuner och regioner.

Åkesson, M. (2024). *Idrottens socioekonomiska struktur. En kvantitativ studie av den socioekonomiska strukturen bland ungdomar inom föreningsidrott och enskilda specialidrotter.*
<https://urn.kb.se/resolve?urn=urn:nbn:se:mdh:diva-67863>

Åkesson, M., Blomdahl, U., Elofsson, S. (2015). *Hur stor andel av Stockholms stads barn och ungdomar är med i olika specialidrotter? En resultatredovisning bland mellanstadie-, högstadie- och gymnasieelever i Stockholms stad.*